

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές: Αλεξάνδρα Κωστώρα (Α.Μ. ΣΟΕΛ 19981)
Μιχάλης Καραβάς (Α.Μ. ΣΟΕΛ 13371)
Ελεγκτική Εταιρία: Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Με σύμφωνη γνώμη
Ημερομηνία έκδοσης έκθεσης ελέγχου: 1 Μαρτίου 2021
Διεύθυνση Διαδικτυού: www.bankofgreece.gr

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020
ΕΤΟΣ ΕΝΕΝΗΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ
(σε ευρώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31.12.2020	31.12.2019
1. Χρυσός και απαιτήσεις σε χρυσό	7.493.521.336	6.544.316.602
2. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	4.035.177.082	2.700.269.631
2.1 Απαιτήσεις έναντι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)	689.373.556	720.713.956
2.2 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις	3.345.803.526	1.979.555.675
3. Απαιτήσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	580.033.591	228.868.498
3.1 Απαιτήσεις έναντι της γενικής κυβέρνησης	21.934.646	19.475.008
3.2 Λοιπές απαιτήσεις	558.098.945	209.393.490
4. Απαιτήσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	23.013	23.170
4.1 Καταθέσεις σε τράπεζες, χρεόγραφα και δάνεια	23.013	23.170
4.2 Απαιτήσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ ΙΙ	0	0
5. Δάνεια σε ευρώ προς πιστωτικά ιδρύματα ζώνης ευρώ σχετιζόμενα με πράξεις νομισματικής πολιτικής	41.238.000.000	7.651.000.000
5.1 Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	0	51.000.000
5.2 Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	41.238.000.000	7.600.000.000
5.3 Αντιστρεπτικές πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνων διακυμάνσεων της ρευστότητας	0	0
5.4 Διαρθρωτικές αντιστρεπτικές πράξεις	0	0
5.5 Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	0	0
5.6 Πιστώσεις για την κάλυψη περιθωρίων	0	0
6. Λοιπές απαιτήσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	1.918.439	1.828.428
7. Χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	110.437.634.563	75.075.229.320
7.1 Χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής	99.229.628.663	63.909.382.552
7.2 Λοιπά χρεόγραφα σε ευρώ κατοίκων ζώνης ευρώ	11.208.005.900	11.165.846.768
8. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις σε ευρώ έναντι της γενικής κυβέρνησης	4.294.887.693	4.863.576.750
9. Απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος	12.590.751.169	9.978.878.494
9.1 Συμμετοχή στο κεφάλαιο, τα αποθεματικά και τις προβλέψεις της ΕΚΤ	473.379.901	472.980.896
9.2 Απαιτήσεις από τη μεταβίβαση συναλλαγματικών διαθεσίμων στην ΕΚΤ	997.925.769	1.002.089.435
9.3 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμών ευρώ	10.976.875.790	8.455.772.990
9.4 Καθαρές απαιτήσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	0	0
9.5 Λοιπές απαιτήσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	142.569.709	48.035.173
10. Στοιχεία ενεργητικού υπό τακτοποίηση	0	0
11. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.529.051.574	2.110.926.323
11.1 Κέρματα ζώνης ευρώ	73.960.407	51.696.946
11.2 Ενούμιατα και ασώματα	573.746.007	548.599.990
11.3 Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	108.556.326	104.632.067
11.4 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	65.460	2.040.409
11.5 Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωθέντα έξοδα	1.192.968.210	826.922.126
11.6 Λοιπά στοιχεία	579.755.164	577.034.785
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	183.200.998.460	109.154.917.216

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (ΤΑΞΕΩΣ)

	31.12.2020	31.12.2019
1. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου από τη διαχείριση του "Κοινού Κεφαλαίου Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ασφαλιστικών Φορέων" σύμφωνα με τον ν. 2469/97	50.739.259.348	42.949.646.348
2. Τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου και λοιπά χρεόγραφα από τη διαχείριση και θεματοφύλαξη κεφαλαίων δημοσίων οργανισμών, ασφαλιστικών φορέων και ιδιωτών	5.272.951.108	4.488.903.130
3. Περιοριστικά στοιχεία αποδεκτά από το Ευρωσύστημα ως εξασφάλιση για πράξεις νομισματικής πολιτικής και παραγωγή ενδομημερίας ρευστότητας	53.819.967.077	17.332.193.717
4. Λοιπά λογαριασμοί τάξεως	12.098.808.763	10.405.850.542
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ	121.931.986.296	75.176.593.737

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2020

	2 0 2 0	2 0 1 9
	(σε ευρώ)	(σε ευρώ)
1. Καθαροί τόκοι - έσοδα	515.718.831	835.656.387
1.1 Τόκοι - έσοδα	756.405.687	851.121.956
1.2 Τόκοι - έξοδα	-240.686.856	-15.465.569
2. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις, ζημιές αποτίμησης και προβλέψεις για κινδύνους	14.487.271	56.819.536
2.1 Πραγματοποιηθέντα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις	14.487.271	56.819.536
2.2 Ζημιές αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και θέσεων	-104.648.600	-1.963.703
2.3 Μεταφορά από πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων	104.648.600	1.963.703
3. Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	117.417.899	103.550.649
3.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	122.069.190	107.203.411
3.2 Έξοδα για αμοιβές και προμήθειες	-4.651.291	-3.652.762
4. Έσοδα από μετοχές και συμμετοχές	48.510.309	134.754.766
5. Καθαρό αποτέλεσμα από τη συγκέντρωση και την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος	113.980.539	14.563.443
6. Λοιπά έσοδα	33.226.611	20.818.660
Σύνολο καθαρών εσόδων	843.341.460	1.166.163.441
7. Δαπάνες προσωπικού και συνταξοδοτικών παροχών	-381.521.985	-824.338.330
8. Λοιπές δαπάνες διαχείρισης	-58.056.292	-53.988.958
9. Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων παγίων στοιχείων ενεργητικού	-10.585.228	-11.858.174
10. Δαπάνες για τον έλεγχο του χρηματοπιστωτικού συστήματος	-2.119.340	-1.720.177
11. Προβλέψεις	270.611.813	568.055.696
Σύνολο εξόδων	-181.671.032	-323.849.943
ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ	661.670.428	842.313.498

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	31.12.2020	31.12.2019
1. Τραπεζογραμμάτια σε κυκλοφορία	32.642.320.560	29.539.154.700
2. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ σχετιζόμενες με πράξεις νομισματικής πολιτικής	27.330.906.652	9.108.199.191
2.1 Τρεχούμενοι λογαριασμοί (περιλαμβανομένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	27.330.906.652	9.108.199.191
2.2 Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	0	0
2.3 Καταθέσεις προθεσμίας	0	0
2.4 Αντιστρεπτικές πράξεις εξομάλυνσης βραχυχρόνων διακυμάνσεων της ρευστότητας	0	0
2.5 Καταθέσεις για την κάλυψη περιθωρίων	0	0
3. Λοιπές υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ζώνης ευρώ	0	0
4. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι λοιπών κατοίκων ζώνης ευρώ	25.046.298.161	27.421.848.711
4.1 Γενική κυβέρνηση	24.077.736.328	25.930.712.804
4.2 Λοιπές υποχρεώσεις	968.561.833	1.491.135.907
5. Υποχρεώσεις σε ευρώ έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2.367.956.944	2.466.433.379
6. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι κατοίκων ζώνης ευρώ	699.698.974	741.439.347
7. Υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έναντι μη κατοίκων ζώνης ευρώ	2.360	2.578
7.1 Καταθέσεις και λοιπές υποχρεώσεις	2.360	2.578
7.2 Υποχρεώσεις που απορρέουν από πιστωτικές διευκολύνσεις στο πλαίσιο του ΜΣΙ ΙΙ	0	0
8. Λογαριασμός ειδικών τραπεζικών δικαιωμάτων του ΔΝΤ	0	0
9. Υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος	80.312.080.267	25.658.087.094
9.1 Υποχρεώσεις συνδεδεμένες με την έκδοση πιστοποιητικών χρέους της ΕΚΤ	0	0
9.2 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από την κατανομή, εντός του Ευρωσυστήματος, των κυκλοφορούντων τραπεζογραμμών ευρώ	0	0
9.3 Καθαρές υποχρεώσεις που απορρέουν από το υπόλοιπο του λογαριασμού δόσοληψιών με το ΕΣΚΤ (TARGET2)	80.312.080.267	25.658.087.094
9.4 Λοιπές υποχρεώσεις εντός του Ευρωσυστήματος (καθαρές)	0	0
10. Στοιχεία παθητικού υπό τακτοποίηση	689.800	548.823
11. Λοιπές υποχρεώσεις	982.982.058	931.257.299
11.1 Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας πράξεων εκτός ισολογισμού	428.120	0
11.2 Δεδουλευμένα έξοδα και προεπισπραχθέντα έσοδα	243.726.738	66.916.406
11.3 Λοιπά στοιχεία	738.827.200	864.340.893
12. Προβλέψεις	7.525.566.262	7.797.365.401
13. Λογαριασμοί αναπροσαρμογής	5.633.919.175	4.847.400.108
14. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά	658.577.247	643.180.585
14.1 Μετοχικό κεφάλαιο	111.243.362	111.243.362
14.2 Τακτικό αποθεματικό	111.243.362	111.243.362
14.3 Έκτακτο αποθεματικό	434.500.000	134.500.000
14.4 Ειδικό αποθεματικό από την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων	0	284.890.789
14.5 Λοιπά ειδικά αποθεματικά	1.590.523	1.303.072
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	183.200.998.460	109.154.917.216

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- Οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος καταρτίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 54Α του Καταστατικού της, με βάση τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που ισχύουν κάθε φορά για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), όπως καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 31.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34), με τις ισχύουσες τροποποιήσεις. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε ευρείας αποδεκτές λογιστικές αρχές και έχουν σχεδιαστεί ώστε να καλύπτουν με το βέλτιστο τρόπο τις ανάγκες των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕΘΚΤ) του Ευρωσυστήματος, καθώς επίσης να ανταποκρίνονται στις καλύτερες συνθήκες λειτουργίας τους. Για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες και τις οδηγίες της ΕΚΤ ή που η εφαρμογή τους δεν είναι υποχρεωτική αλλά συστασιακή, ακολουθούνται κατά περίπτωση είτε οι συστάσεις της ΕΚΤ, είτε οι διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας σε συνδυασμό με τον ν. 4548/2018 "Αναμόρφωση του δικαίου των ανώνυμων εταιρειών" και τον ν. 4308/2014 "Ελληνική Λογιστική Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις", στο μέτρο που δεν αναβιβάζουν τις διατάξεις του Καταστατικού.
- Η αξία των χρεώσεων έχει υπολογιστεί με βάση την τιμή σε ευρώ ανά ογαγία χρεώσεως της 31ης Δεκεμβρίου 2020, όπως αυτή καθορίστηκε από την ΕΚΤ, επί 1.543.884 ευρώ ανά ογαγία, έναντι 1.354.104 ευρώ της 31ης Δεκεμβρίου 2019.
- Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα έχουν αποτιμηθεί με βάση τις ισχύουσες τιμές των ξένων νομισμάτων της 31ης Δεκεμβρίου 2020, όπως αυτές καθορίστηκαν από την ΕΚΤ.
- Η αξία των χρεώσεων (εκτός αυτών που πρόκειται να διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους, των μη εμπλεκόμενων τίτλων και των χρεωγράφων που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής) έχει υπολογιστεί με βάση τις μετρες αγοραίες τιμές της 31ης Δεκεμβρίου 2020. Τα εμπλεκόμενα χρεόγραφα που πρόκειται να διακρατηθούν μέχρι τη λήξη τους, οι μη εμπλεκόμενοι τίτλοι καθώς και τα χρεόγραφα που διακρατούνται για σκοπούς νομισματικής πολιτικής αποτιμώνται στο ανασχεδιασμένο κόστος και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.
- Κατά τον έλεγχο απομείωσης της αξίας των ακινήτων (ακίνητα και κτήρια), που πραγματοποιήθηκε στις 31.12.2020 προέκυψε μερική αναπροσαρμογή ύψους 18,9 εκατ. ευρώ και ζημία απομείωσης ύψους 3,5 εκατ. ευρώ, με συνολική θετική επίδραση στο αποτέλεσμα χρήσεως ύψους 15,4 εκατ. ευρώ.
- Στις προβλέψεις της Τράπεζας περιλαμβάνονται: πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων, πρόβλεψη για παροχές προς ασφαλισμένους, καθώς και ειδικές προβλέψεις. Οι ειδικές προβλέψεις περιλαμβάνουν κυρίως: πρόβλεψη για την κάλυψη εκκρεμών αγώνων τρίτων κατά της Τράπεζας σε περίπτωση ευδοκίμησής τους, οι οποίες είναι κυρίως συναφείς με την κύρια και επικουρική σύνταξη, το ποσό των οποίων προσεγγίζεται με αναλογιστική μέθοδο.
- Στους λοιπούς λογαριασμούς τάξεως παρακολουθούνται η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου προς το ΔΝΤ από κατανομές ειδικών τραπεζικών δικαιωμάτων, καθώς και η υποχρέωση της ΕΚΤ που έχει εκδοθεί από το Ελληνικό Δημόσιο προς το ΔΝΤ για το ανεξόφλητο μέρος των δανείων που έχει λάβει. Στις 31.12.2020 το ύψος της υποχρέωσης επιστολής ήταν 4,8 δισκ. SDR, με κόστος 5,4 δισκ. ευρώ.
- Οραμένα στοιχεία των αποτελεσμάτων της χρήσεως 2019 αναπροσαρμόστηκαν ώστε να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της χρήσεως 2020.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΕΡΑΩΝ (**)

(Άρθρο 71 του Καταστατικού)

	2 0 2 0	2 0 1 9
	(σε ευρώ)	(σε ευρώ)
Κέρδη χρήσεως	661.670.428	842.313.498
Μεταφορά ειδικού αποθεματικού από την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων προς διάθεση	284.890.789	0
Κέρδη προς διάθεση	946.561.217	842.313.498
Μέρισμα προς καταβολή χρήσεως 2020 (0,6720 ευρώ ανά μετοχή σε 19.864.886 μετοχές)	-13.349.203	-13.349.203
Έκτακτο αποθεματικό	-300.000.000	-50.000.000
Υπόλοιπο περιερχόμενο στο Ελληνικό Δημόσιο	-633.212.014	-778.964.295
	-946.561.217	-842.313.498
Επιστροφή φόρου (**)	0	18.955.869
Ποσό προς καταβολή χρήσεως 2018	0	-3.871.269
Ποσό προς καταβολή χρήσεων 2014-2017	0	-15.084.600
	0	0
	0	0

* Η διάθεση των κερδών τελεί υπό έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 116/2019 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμήμα Β'), η οποία έγινε αποδεκτή από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (οχητική Εγκύκλιος Ε.2107/12.06.2019), τα διανεμηθέντα μερίσματα συγκεκριμένων νομικών προσώπων, μεταξύ των οποίων και η Τράπεζα της Ελλάδος, παύουν να φορολογούνται ως κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα κατ' άρθρο 47 παρ. 1 του ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167) αναδρομικά από 1.1.2014. Κατόπιν τούτου, τα ποσά που, κατά συμμόρφωση προς προηγούμενες οδηγίες της Φορολογικής Διοίκησης (οχητική Εγκύκλιος Π.Ο.Λ. 1059/2015), είχαν καταβληθεί για φόρους κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα (άρθρο 47 παρ. 1 του ν. 4172/2013) χρήσεως 2014-2018, θα αποδοθούν στους δικαιούχους μετόχους.

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2021

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΠΑΓΩΝΗ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος (η Τράπεζα), οι οποίες αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2020, την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και τον πίνακα διάθεσης κερδών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιλήψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την 31η Δεκεμβρίου 2020 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), με την “Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)” με τις ισχύουσες τροποποιήσεις, και όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της και για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών” και του Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα», όπου οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμοστεί από την Τράπεζα Ελλάδος.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκαν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων

Η πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων ανήλθε κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 σε € 4.109 εκατ., σε σύγκριση με € 4.539 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019. Η πρόβλεψη αυτή, περιλαμβάνει την πρόβλεψη έναντι πιστωτικού κινδύνου και κινδύνου αγοράς.

Η πρόβλεψη έναντι των χρηματοοικονομικών κινδύνων, εκτιμάται από τη Διοίκηση, είναι υποκειμενική και εμπεριέχει υψηλό βαθμό κρίσης στον προσδιορισμό των προσαρμογών στα αποτελέσματα των μοντέλων επιμέτρησης χρηματοοικονομικών κινδύνων στους οποίους τα στοιχεία ενεργητικού της Τράπεζας είναι εκτεθειμένα κι επομένως θεωρήσαμε ότι αποτελεί ένα σημαντικό θέμα ελέγχου.

Η Διοίκηση έχει παράσχει πληροφορίες σχετικά με την πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων στη σημείωση 12 “Προβλέψεις”, παράγραφος “γ. Πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων” των οικονομικών καταστάσεων.

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων και ακολουθώντας μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο, αξιολογήσαμε την επάρκεια της πρόβλεψης έναντι των χρηματοοικονομικών κινδύνων που επιμετρούνται από την Τράπεζα. Οι ελεγκτικές διαδικασίες που ακολουθήσαμε περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Αξιολόγηση του σχεδιασμού και εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με την άσκηση κρίσης από την Διοίκηση για τον προσδιορισμό των προσαρμογών στα αποτελέσματα των μοντέλων επιμέτρησης χρηματοοικονομικών κινδύνων.
- Αξιολόγηση της καταλληλότητας των προσαρμογών από την Διοίκηση στα μοντέλα επιμέτρησης πιστωτικού κινδύνου, εστιάζοντας κυρίως στην μεθοδολογία που εφαρμόστηκε και στην τεκμηρίωση των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν υποβάλλοντας σε κριτική ανάλυση τις παραδοχές αυτές, συγκρίνοντας τις παραδοχές αυτές με πραγματικά δεδομένα και άλλα υποστηρικτικά τεκμήρια και λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές εξελίξεις σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.
- Εξέταση αν η πρόβλεψη έναντι χρηματοοικονομικών κινδύνων έχει εγκριθεί από το κατάλληλο όργανο της Τράπεζας σύμφωνα με την πολιτική της.
- Αξιολόγηση της ακρίβειας των γνωστοποιήσεων που σχετίζονται με αυτό το σημαντικό θέμα.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων” στην Έκθεση για την Ελληνική Οικονομία (Μέρος Α της Έκθεσης του Διοικητή χρήσης 2020) αλλά δεν περιλαμβάνουν τις Οικονομικές Καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών. Η Έκθεση του Διοικητή αναμένεται να τεθεί στη διάθεσή μας μετά την ημερομηνία της έκθεσης ελέγχου.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, όταν διαβάσουμε την Έκθεση του Διοικητή με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση της Τράπεζας.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες και τις λογιστικές μεθόδους που έχει καθορίσει η ΕΚΤ, με την “Κατευθυντήρια Γραμμή (ΕΕ) 2016/2249 της 3.11.2016 (ΕΚΤ/2016/34)” με τις ισχύουσες τροποποιήσεις και όπως αυτές έχουν υιοθετηθεί από την Τράπεζα στο άρθρο 54Α του Καταστατικού της και για τα θέματα που τυχόν δεν καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΚΤ, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 4548/2018 “Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών” και του Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα», όπου οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμοστεί από την Τράπεζα Ελλάδος, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμεστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Γενικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν.4548/2018.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με το Καταστατικό της Τράπεζας και τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150-151 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν.4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2020.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Τράπεζα της Ελλάδος και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Γενικού της Συμβουλίου

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020 γνωστοποιούνται στη σημείωση «VI. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ» των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 24 Φεβρουαρίου 2017 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο τριών ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

1 Μαρτίου 2021

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Αλεξάνδρα Κωστάρα

A.M. ΣΟΕΛ: 19981

Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού

151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ: E 120

Μιχάλης Καραβάς

A.M. ΣΟΕΛ: 13371

Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών

Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού

151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ: E 120

This document has been prepared by Deloitte Certified Public Accountants Societe Anonyme.

Deloitte Certified Public Accountants Societe Anonyme, a Greek company, registered in Greece with registered number 0001223601000 and its registered office at Marousi, Attica, 3a Fragkokklisias & Granikou str., 151 25, is one of the Deloitte Central Mediterranean S.r.l. ("DCM") countries. DCM, a company limited by guarantee registered in Italy with registered number 09599600963 and its registered office at Via Tortona no. 25, 20144, Milan, Italy is one of the Deloitte NSE LLP geographies.

Deloitte NSE LLP is a UK limited liability partnership and member firm of DTTL, a UK private company limited by guarantee.

DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL, Deloitte NSE LLP and Deloitte Central Mediterranean S.r.l. do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.